

V souladu s čl. 5 odst. 1 směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. 12. 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory je třeba ustanovení § 57 odst. 1 občanského zákoníku vykládat tak, že v případě odstoupení od smlouvy podle § 57 platí výjimka, tzn. že postačí, je-li odstoupení od smlouvy odesláno před uplynutím 14 denní lhůty.

Odstoupením v této zákonem stanovené lhůtě se podle § 48 odst. 2 občanského zákoníku smlouva od počátku ruší.

(Podle rozhodnutí předsedy Rady ČTÚ ze dne 10. 4. 2012, čj. ČTÚ-113 061/2011-603)

Věc : Dagmar H. (navrhovatelka) proti T.M.C.R. a.s. (odpůrce), o ukončení účastnické smlouvy, o rozkladu odpůrce

Z odůvodnění:

Navrhovatelka podala dopisem ze dne 11. 5. 2011 návrh na zahájení řízení ve věci sporu o povinnosti společnosti T.M.C.R. zdržet se účtování služeb u telefonní stanice č. xxx xxx xxx. Navrhovatelka ve svém návrhu uvedla, že v době hospitalizace v nemocnici po těžké operaci ji telefonicky přemluvil dealer odpůrce k uzavření smlouvy. Poté se dostavil do nemocnice, kde jí předal balíček s telefonem a dvěma SIM kartami. Po rozbalení balíčku zjistila, že telefon byl evidentně použitý a krabice, do které byl zabalen, jevila známky poškození. Proto navrhovatelka v zákonné 14denní lhůtě od smlouvy odstoupila, což doložila podacím lístkem.

Po provedeném dokazování vydal správní orgán I. stupně dne 20. 9. 2011 rozhodnutí čj. ČTÚ-44 017/2011-637/VI. vyř. - SiA, ve kterém vyslovil, že návrhu navrhovatelky se vyhovuje a odpůrce je povinen zdržet se účtování služeb elektronických komunikací u telefonní stanice č. xxx xxx xxx (výrok I.). Odpůrce je podle § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích povinen uhradit navrhovatelce náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva ve výši 200,- Kč, a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II.). V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně zejména uvedl, že smlouva byla uzavřena mimo prostory obvyklé k podnikání odpůrce, a proto navrhovatelce dle § 57 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších novel (dále jen „občanský zákoník“), vznikl nárok na odstoupení od smlouvy ve 14denní lhůtě. Posledním dnem, kdy úkon odstoupení mohla navrhovatelka učinit, bylo datum 21. 1. 2011. Navrhovatelka odstoupení od smlouvy učinila prostřednictvím doporučené zásilky dne 19. 1. 2011. Toto datum je tedy nutno považovat za datum podání odstoupení od smlouvy.

Proti tomuto rozhodnutí podal odpůrce v zákonné lhůtě rozklad, kde uvedl, že přestože správní orgán sám uvádí, že odstoupení od smlouvy bylo odpůrci doručeno dne

24. 1. 2011, v napadeném rozhodnutí se přiklonil k tvrzení navrhovatelky a uvádí, že za datum podání odstoupení od smlouvy je nutno považovat datum podání doporučené zásilky na poště, nikoliv datum doručení odpůrci. Pro posouzení věci je dle odpůrce důležité správně stanovit, zda se v případě počítání lhůt při předmětném odstoupení od účastnické smlouvy jedná o lhůtu hmotně právní či o lhůtu procesní.

Odpůrce je přesvědčen, že v případě stanovení lhůty u předmětného odstoupení od smlouvy se jedná o lhůtu hmotně právní a je tedy třeba, aby odstoupení od smlouvy bylo nejpozději poslední den lhůty příjemci (odpůrci) doručeno, což se v případě odstoupení navrhovatelky od smlouvy nestalo. Na základě výše uvedených skutečností je odpůrce přesvědčen o tom, že napadené rozhodnutí soudu nemá oporu v zákonných předpisech. Odpůrce tedy navrhuje, aby rozkladový správní orgán napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušil.

Navrhovatelka ve vyjádření k rozkladu ze dne 18. 10. 2011 uvedla, že s rozkladem nesouhlasí.

Rozkladový správní orgán na základě prozkoumání předloženého spisového materiálu konstatuje, že nespornými jsou tomto správním řízení následující skutečnosti, tak jak vyplývá z listin ve správním spisu uložených a z tvrzení druhým účastníkem potvrzených či nezpochybněných. Navrhovatelka uzavřela dne 7. 1. 2011 účastnickou smlouvu k telefonnímu číslu xxx xxx xxx na dobu určitou 3 roky a s využitím nabídky mobilního telefonu. Tuto smlouvu uzavřela během hospitalizace v nemocnici, tedy „mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele“. Z tohoto důvodu jí vznikl nárok na odstoupení od smlouvy ve 14denní lhůtě ve smyslu § 57 odst. 1 občanského zákoníku. Tato lhůta pro odstoupení trvala do 21. 1. 2011. Navrhovatelka byla na tuto skutečnost upozorněna i v textu účastnické smlouvy, tj. v „Objednávce služeb“. Dále ze správního spisu vyplývá, že navrhovatelka podala dne 19. 1. 2011 zásilku s odstoupením od smlouvy na poště a adresovala ji podle pokynů na smlouvě společnosti A. C. R. Odpůrce potvrdil převzetí této zásilky a uvedl, že ji obdržel dne 24. 1. 2011.

Odpůrce v rozkladu nesouhlasí s názorem správního orgánu I. stupně, který v napadeném rozhodnutí uvedl, že za datum odstoupení od smlouvy je třeba považovat 19. 1. 2011. Odpůrce namítl, že je nutné stanovit, zda se jedná o lhůtu procesní či hmotněprávní. Odpůrce je přesvědčen, že v případě stanovení lhůty u předmětného odstoupení od smlouvy se jedná o lhůtu hmotněprávní a je tedy třeba, aby odstoupení od smlouvy bylo nejpozději poslední den lhůty příjemci (odpůrci) doručeno, což se v případě odstoupení navrhovatelky od smlouvy nestalo.

Rozkladový správní orgán k této jediné námitce z rozkladu podaného odpůrcem uvádí, že ač by bylo možné obecně souhlasit s názorem odpůrce, že dle principů právní teorie se jedná o lhůtu hmotněprávní, je nutné ustanovení § 57 vykládat podle jeho smyslu a v souladu s povinností eurokonformního výkladu vnitrostátního práva. Ustanovení § 57 je totiž provedením směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. 12. 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory.

Podle ust. § 57 odst. 1 občanského zákoníku platí, že byla-li spotřebitelská smlouva uzavřena mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele nebo nemá-li dodavatel žádné stálé místo k podnikání, může spotřebitel od smlouvy písemně odstoupit do 14 dnů od jejího uzavření; nedošlo-li dosud ke splnění dodávky zboží či služeb dodavatelem, může od smlouvy odstoupit bez uvedení důvodů a bez jakékoliv sankce do 1 měsíce. To neplatí ohledně smluv, u nichž si spotřebitel výslovně sjednal návštěvu dodavatele za účelem objednávky. Dodavatel je zároveň povinen vrátit spotřebiteli zaplacené finanční částky do 30 dnů od odstoupení od smlouvy.

Rozkladový správní orgán vychází z respektovaného komentáře občanského zákoníku (Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník – Komentář, C.H.Beck 2008), který konstatuje, že *„lhůty pro písemné odstoupení podle § 57 odst. 1 jsou lhůtami hmotněprávními. V rámci občanského práva to obvykle znamená, že písemné oznámení o odstoupení musí být dodavateli doručeno do skončení lhůty pro odstoupení, nestačí pouhé odeslání oznámení o odstoupení. To lze dovodit z toho, že odstoupení jako jednostranný adresovaný úkon je perfektní a jeho účinky nastávají až doručením. V případě lhůt k odstoupení od smlouvy podle § 57 však platí výjimka. Jde především o čl. 5 odst. 1 směrnice, který výslovně stanoví, že postačí, je-li odstoupení od smlouvy odesláno před uplynutím lhůty. V tomto smyslu je proto nutné lhůty k odstoupení od smlouvy podle § 57 vykládat.“*

Vzhledem k tomuto výkladu, s nímž se správní orgán ztotožňuje, je nutné námitku odpůrce odmítnout. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že navrhovatelka, která podala odstoupení od smlouvy dne 19. 1. 2011 k přepravě, odstoupila od uzavřené účastnické smlouvy v zákonem stanovené lhůtě. Tímto odstoupením se tak podle § 48 odst. 2 občanského zákoníku smlouva od počátku ruší. Z tohoto důvodu je nutné napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně jako správné potvrdit.